

Шиманська В.В.
викладач кафедри менеджменту
Житомирська філія Київського інституту
бізнесу та технологій

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ТУРИСТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ ЖИТОМИРЩИНИ

*В статті автором окреслено основні переваги туристичного комплексу
Житомирського регіону, визначено проблеми його функціонування та розглянуто
перспективні шляхи вдосконалення розвитку туристичного комплексу Житомирщини.*

Ключові слова: туристичний комплекс, туристична інфраструктура, туристична
дестинація.

Постановка проблеми. В умовах активного включення України у світові процеси глобалізації та регіоналізації особливої ваги набувають регіональні аспекти стратегії соціального–економічного зростання держави.

Однією з найважливіших соціально-економічних складових розвитку економіки України в сучасних умовах є туристична діяльність, яка сприяє розвитку міжнародного співробітництва та інтеграції країни.

Оптимальне використання потенційних можливостей туристично-рекреаційних ресурсів, підприємств туристичного бізнесу й історико-культурного потенціалу дозволяє не лише поліпшити економічний стан, але і впливає на соціальний рівень життєзабезпечення та розвиток інфраструктури в конкретному регіоні. В умовах трансформаційних змін в економіці України туристичний бізнес є перспективним з погляду динамічності розвитку та потенційної прибутковості, а його безпосередній розвиток у кожному регіоні країни веде до підвищення конкурентоспроможності держави.

Аналіз досліджень та публікацій. Питаннями розвитку регіонального туризму займалися такі вчені, як: М.І. Долішній, А.І. Кредісов, Ю.В. Макогон, Ю.М. Пахомов, М.Й. Рутинський, П.Т. Саблук, Р.А. Фатхутдінова, І.М. Школа та ін.

Виклад основного матеріалу. Житомирщина відноситься до потенційно привабливих для туристичних груп дестинацій. За наявності рекреаційних ресурсів Житомирщина посідає одне з провідних місць у державі. Курортно-рекреаційні ресурси області визначаються як ефективний інструмент, що дозволяє впливати на поліпшення економічної, соціальної й екологічної ситуації.

На території області нараховується 23 парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва; в тому числі: 5 – загальнодержавного і 18 місцевого значення. Загальна площа – 364,0 га. Три дендропарки займають площу 14,9 га.

На державному обліку в області перебуває 3213 пам'яток, у тому числі археології – 808, історії – 2321, монументального мистецтва – 84. До Державного реєстру нерухомих пам'яток України національного значення занесено 17 пам'яток, у тому числі пам'яток археології – 12; історії – 4 та монументального мистецтва – 1. В регіоні також знаходиться 316 пам'яток архітектури, серед них місцевого значення – 255, національного – 61.

До об'єктів національної спадщини віднесено музей-садибу Е. Ганської в с. Верхівня Ружинського району; будинок Лесі Українки у м. Новограді-Волинському; братську могилу учасників повстання Коліївщини 1767 р. в с. Кодня Житомирського району.

На півночі області підноситься Словечансько-Овруцький кряж, утворений з докембрійських кварцитів. Для області характерний високий рівень залягання кристалічних порід, які у багатьох місцях виходять на денну поверхню. Область багата на різноманітні корисні копалини та цінні будівельні матеріали за що її справедливо називають „Урал в

мініатюрі”. В області розвідані і експлуатуються джерела мінеральних вод, зокрема радонових та лікувальні грязі.

Говорячи про туристичну привабливість Житомирщини слід звернути увагу на кількість туристів, що відвідали регіон в заданий період.

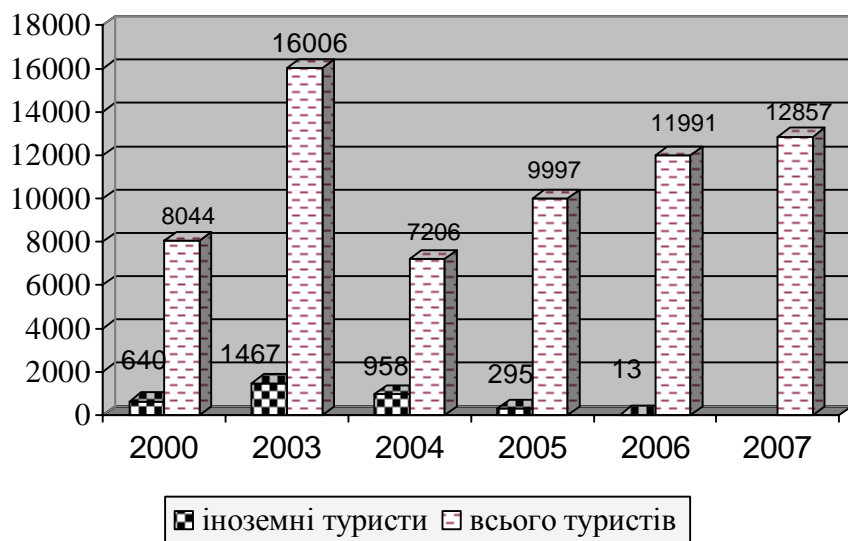

Рис. 1 Туристи, що відвідали Житомирську область в період 2000 – 2007 рр.

З рис. 1 видно, що в період 2000 – 2007 рр. у загальному обсязі туристичного потоку області іноземні туристи становлять мізерну частку. Це може пояснюватися недостатньою поінформованістю потенційних екскурсантів про туристичні ресурси регіону, а отже, констатуємо той факт, що маркетингова політика регіону у сфері туризму є неефективною.

Однією з причин непривабливості туристичної дестинації Житомирщини можна визначити недосконалість туристичної інфраструктури регіону та невідповідність сервісних умов європейським стандартам. Одним із елементів туристичної інфраструктури є забезпеченість регіону місцями тимчасового проживання туристів. Зобразимо динаміку розвитку готельних комплексів Житомирського регіону на наступному рисунку.

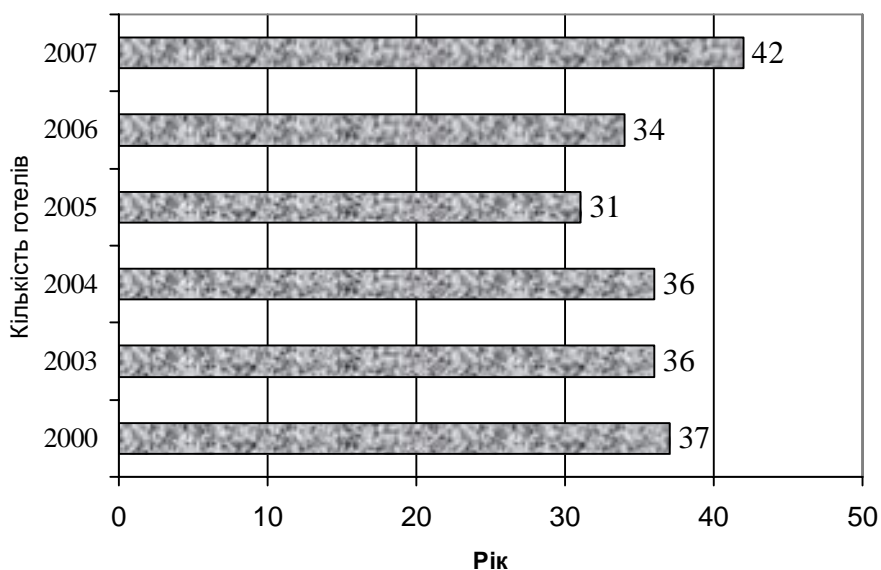

Рис. 2. Кількість готелів Житомирської області 2000-2007 рр.

Інфраструктура туристичного комплексу регіону залишається на досить низькому рівні. З рис. 2. ми бачимо, що за останні роки кількість установ готельного типу та місць

тимчасового проживання зростає, але маємо констатувати факт, що матеріально-технічна база більшості з них є незадовільною та потребує капітального ремонту, а отже вливання значних коштів у реконструкцію.

Існує велика кількість значних перешкод, які заважають зростанню туризму в Житомирській області. До них, на нашу думку, належать:

1. Відсутність чіткої політики в галузі туризму на національному та місцевому рівнях;
2. Несформований або негативний імідж України у цілому та туристичної дестинації Житомирського регіону, зокрема, як предмета туристичного інтересу;
3. Відсутність ефективної системи сприяння туризму та відповідних рекламних матеріалів;
4. Ускладнений візовий режим;
5. Погані умови пересування (повітряним транспортом, залізницею, автотранспортом) та затримки на кордонах;
6. Поганий імідж України та Житомирської області як місця вкладення інвестицій (високий рівень податків, високі відсоткові ставки, питання володіння землею, відсутність внутрішнього фінансування для туристичних проєктів);
7. Низька якість об'єктів проживання;
8. Низький рівень сервісного обслуговування;
9. Відсутність організованого приватного та комерційного сектора;
10. Відсутність регіональної співпраці.

Висновки. Отже, розглянувши потенціал туристичного комплексу Житомирської області, маємо констатувати факт, що при наявності великої кількості рекреаційних та історико-культурних ресурсів розвиток туризму в даному регіоні залишається на досить низькому рівні. Головними причинами відставання є невідповідність туристичної інфраструктури європейським стандартам, недостатня поінформованість про туристичні ресурси регіону, а також недостатня кількість коштів на реконструкцію матеріально-технічної бази та введення нових технологій в розвиток туристичного комплексу регіону. Саме тому перспективний розвиток туристичного комплексу Житомирщини, на нашу думку, повинен ґрунтуватися на трьох складових: інвестиціях, інноваціях та інформаційних комунікаціях. Без широкого залучення зовнішніх інвестиційних потоків, реалізації державних інвестиційних проєктів та активізації внутрішнього інвестиційного капіталу нереально розбудувати ефективний регіональний міжгалузевий туристичний комплекс. Без запозичення туристичних інновацій та переходу на прогресивні європейські стандарти гостявого й рекреаційного сервісу неможливий розвиток конкурентоспроможного на міжнародному ринку туристичного сектора регіону. Без цілеспрямованих маркетингово-промоційних заходів з інформаційного „прориву” регіону проблематична його інтеграція у глобальний ринок туристичних послуг.

Список використаних джерел:

1. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти) – К.: «Альтерпрес», 2002.- 436 с.
2. Рутинський М.Й., Стецюк О.В. Туристичний комплекс карпатського регіону України: Навчальний посібник. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2008. – 440 с.
3. Офіційний сайт Асоціації лідерів турбізнесу України. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://altu.com.ua/>

Шиманская В.В. Конкурентоспособность туристического комплекса Житомирщины.

В статье автором очерчено основные преимущества туристического комплекса Житомирского региона, определены проблемы его функционирования и рассмотрены перспективные пути совершенствования развития туристического комплекса Житомирщины.

Ключевые слова: туристический комплекс, туристическая инфраструктура, туристическая дестинация.

Shymanska V.V. Competitiveness of the tourist complex of Zhitomir region.

*In the article by an author outlined **basic** advantages of tourist complex of the Zhitomir region, certainly problems of his functioning and the perspective ways of perfection of development of tourist complex of the Zhitomir region are considered.*

Keywords: tourist complex, tourist infrastructure, tourist destination.